

Polyanthea Sacra

Ex Universæ Sacræ Scripturæ Utriusque Testamenti Figuris, Symbolis, Testimoniis, Nec Non E Selectis Patrum, Aliorumque Authorum, Sententiis, eruditis Interpretationibus, Similitudinibus, rarisque Historiis collecta, Et Copiosis, Exquisitisque Materiis Moralibus De Virtutibus Et Vitiis Pro ...

Spanner, Andreas

Augustae Vindelicorum, 1702

§. 9. Superior æqualiter amet, curet, pumat

[urn:nbn:de:hbz:466:1-79369](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-79369)

des non sunt; alijs naturæ, quàm tu: homines sunt, atque apud Deum, ut bene advertit S. Chrysost. hom. 35. ad pop. Antioch. omnium visibilibus nihil par homini. At, inquires, princeps sum; ille servus: ego de regibus natus, ille de mancipiis. Vox ea quidem profana est, non Christiana. Fernandus, hic.

Sumeque duos lapides onychinos, & sculpe in eis nomina filiorum Israel. Ex. 28. 9. Summus Sacerdos, jussu Dei, nomina filiorum Israel insculpta gemmis gestabat: ut æstimet subditos, tanquam lapides pretiosos. Oleaster hic: in lapidibus pretiosis adumbratum cerno; quam pretiosa debeant esse nomina ovium apud Antistitem. Nota etiam in his lapidibus sculpta fuisse non solum nomina filiorum Jacob ex uxoribus dominabus genitorum; sed etiam eorum nomina, qui ex ancillis sunt geniti: quia Præsul nobiles, & ignobiles æstimare debet. Castillo Illat. 76.

Portabitque Aaron nomina super pectus suum. Ex. 28. 29. Bene, & suo in loco, oves erant, scilicet in amoris sinu, in Pastoris affectu; quod Arnoldus Carnot. monet tr. de 7. Verb. hoc enim intimatur; ut, qui sunt in Recloratu, semper affici debuerint pro his, qui ad eorum curam pertinent.

Ex Novo, Patribus, & Aliis.

Epistola nostra vos estis, scripta in cordibus nostris. 2. Cor. 3. 2. In cordibus nostris: non quia Paulus plura habebat corda: nam licet unum cor diviti, aliud pauperi, videretur habere; tamen omnibus tribuebat suum cor. Secundò dicit; eos in corde se habere: ut declaret; quanti illos æstimet, & amet. Castillo Illat. 76.

Habentes singuli citharas. Apoc. 5. 8. Hi Seniores erant reges coronati, ut patet c. 4. v. 4. cur citharas? non lanceas, gladios? Gladius terribilis; cithara suavis animos allicit. Habeant reges potius citharas, quàm gladios: ut suos magis devinciant amore; quàm terrore compellant. Sylveira hic.

Pastores, & amatores, eisdem literis Hebraicè scribuntur, ut testatur S. Hieron. ep. 125. ad Damasum: pastores enim dicuntur Roghim: amatores verò Reghim: quia totum pastoris munus, sicut & amatoris, est. Ideo S. Petro non prius potestas in oves, agnosque, committitur, quàm ab eo charitas exigatur. Joan. 21. 15. ruit enim potestas, quàm charitas non sustentat. Mendoza in 1. Reg. 3. 6.

Vera dominatio est ipsa; quæ amore imperat, non timore; quæ per affectum sibi, & corpora subdit, & corda; quæ amando non inviram, sed voluntariam, sibi instruit servitutem. S. Chrysost. hom. 6. de myst. cenæ Dom.

Ubi DEUS Dominum mutavit in Patrem; voluit charitate magis, quàm potestate, regnare; & amari maluit, quàm timeri. S. Chrysostolus f. 7.

Quem missurus es Rectorem Goani Collegii, omnino nè is sit, qui timeri se, quàm amari, malit: atque id agat; ut per severitatem, atque terrorem, socios sibi commissos, tanquam servos in potestate habeat. Istiusmodi enim acerbitas multis exitum, paucis adi-

tum, ad Societatem patefaceret. - Sanè, ut mihi videtur, Societas JEsu, nihil aliud est, nisi Societas amoris, atque concordia; à qua profectò acerbitas, ac timor servilis, longissimè abhorret. S. Xaverius ep. 9. S. P. Ignatio.

Quidam Episcopus sumpsit sibi in muneris sui tesseram, five Symbolum, cor, in cujus medio ovicula dormiebat, cum hac epigraphæ: *cubiculum gregis.* Doultreman lib. 5. cap. 2. Sect. 2.

§. IX.

Superior aequaliter amet, curet, puniat.

Figura, & Symbola.

Dentes ejus lacte candidiores. Gen. 49. 12. Jacob de Juda. Verba, ad quæ proferenda dentibus opus, in principe lacti comparantur: quia lac, non ut reliqui liquores, rerum imagines referunt. Pinna Ethol. 88.

Fuerunt autem filii Saul, Jonathas, & Jessui, & Melchisua. 1. Reg. 14. 49. Melchisua, juxta S. Gregorium, idem est, ac *Rex meus.* Rex meus dicitur Prælati, non rex noster, illius, aut alterius: quia tam facilem, & affabilem, se præbere debet erga quemvis eorum, qui sibi parent; ut singulis dicere liceat, *rex meus.* Idem ibidem.

Tulit ergo Samuel cornu olei, & unxit eum (David) in medio fratrum ejus. 1. Reg. 16. 13. Quia, qui præest, medius debet esse; nec plus uni, quàm alteri, adherere. Id. ibid. S. Gregorius hic: in medio ungitur, ut se privatò amore non diligit; sed ex omni, quod præeminet, lucra aliorum quærat. Unde & Saul solus in *extrema parte civitatis* unctus fuisse perhibetur. 1. Reg. 9. 27. & cap. seq. v. 1.

Quid est enim, quòd solus à solo ungitur? nisi, quia de culmine potestatis per amorem privatum debeat intumescere? - In medio fratrum David ungitur; ut tantæ unctionis fieri participes omnes possint; qui enim in medio ponitur, ab omni parte videtur. Sylveira in Joan. 11. 33.

Indica mihi ubi pascas in meridie. Cant. 1. 6. Cur justitiæ sol non expetitur à sponsa cubans in matutino, aut in occasu; sed in *meridie*? Vidisti solem, dum oritur, plenâ luce proximam orientalem plagam complementem; dum occasus vix se adhuc à tenebris expedit. Sic de occidente. Princeps, ut sol justitiæ meridianus æqualiter cunctis subditis illucescat. Escobar t. 5. Proph. Chr. l. 5. Sect. 1. Obs. 3.

Collum tuum sicut monilia. Cant. 1. 9. Sicut collum est flexibile, & facile ad superna erigitur, vel ad infima deprimitur; & nunc ad dexteram, nunc ad sinistram, partem convertitur; quasi deferens oculos, & aures; ut cuncta videat, & audiat: Sic Prælati sicuti facile debent, prout necessitas, & occasio, subditorum exigit; magnos, & parvos, intuentes, & audientes; eorum necessitatibus se aptantes; contra superbos se erigentes, humilibus verò se demittentes &c. de Ponte hic in Cant. l. 3. Exh. 27.

Aliud cecidit secus viam &c. Luc. 8. 5. Cælestis agricola in petram, in viam, in terram spinosam, & in terram bonam, beneficiorum grana misit; bonos, & malos, donis affecit. Escobar t. 6. Parab. Chr. lib. 8. Sect. 1. Obs. 3.

Vidit

Vidit Abraham à longè & Lazarum in sinu ejus. Luc. 16. 22. Omnes justi dicuntur recumbere in sinu Abrahæ: quia unus æquè cordi vicinus, ac alter. Pinna Ethol. 88.

In medio septem candelabrorum. Apoc. 1. 13. Rectores in Collegio, Patres in familia, se exhibeant omnibus indifferentes, & æquos; ad arcendam invidiam, & promerendam charitatem, ac concordiam. Cornelius hic. Christus D. cernitur in medio candelabrorum aureorum, hoc est, in medio Ecclesiarum: ut ostenderet, interprete S. Thomâ, se omnibus esse communem, à nemine recedere longius, ad neminem accedere propius; sed omnibus æqualiter adesse, & prodesse. &c. Mendoza in 1. Reg. 1. Annot. 7. Sect. 1.

Testimonia.

Ex Novo.

Assumpsit duodecim Discipulos suos. Matth. 20. 17. Omnes advocantur Apostoli: nec Judas excluditur, quando Dominus se Ducem, ac Præsulem ostendit: quia princeps debet indifferentem erga omnes subditos benignitatem exhibere. Escobar t. 5. Proph. Chr. l. 5. Sect. 1. Obs. 3.

Stetit in medio. Joan. 20. 19. Qui est in medio, æqualiter ab extremis distat: quia divinus Magister docuit, regem suo regno, Prælatus monasterio, ac Patrem domui suæ, pacem non posse dare, nisi sit in medio constitutus; nè sit personarum acceptor. Sit libra iusta; non in aliam partem magis propendat, vel amore, vel odio. Diez. D. in Alb.

§. X.

Superior sit clemens, condescendat &c.

Ex cunctis animantibus universæ carnis vna induces in arcam. Gen. 6. 19. Noë vivens inter animantia solatio sit ad patientiam probis cum improbis degentibus; præsertim Prælati, qui sub eodem tecto, intra eandem arcam familiæ religiose versantur cum subditis; in quibus adhuc sylvescit animalis homo, qui non sapit, quæ Dei sunt. Fernandus hic. Sect. 3.

Quomodo portaverim vos super alas aquilarum. Ex. 19. 4. Erudit Prælatos; ut non in unguibus, instar aliarum avium, subditos; sed super alas, ut aquila regia, portent. Castillo Illat. 75.

Ab humero, & sursum eminebat. 1. Reg. 9. 2. Per humerum intelligitur patientia; per sursum intelligitur charitas; quæ omni virtute excellentior est. In his duobus debet Prælatus super alios præeminere: scilicet in patientia, & charitate; ut bona sua aliis libenter communit. Hugo Card. hic.

Et stabat super duodecim boves. 3. Reg. 7. 25. Boves in templo pelvim sustinentes, significant eos, qui subeunt onus ejusmodi, nihil respuere, aut averfari, debere; sed & onera, & fordes, inferiorum perferre; quod sine periculo fieri possit. S. Nilus lib. Ascet.

Pater mi, currus Israel, & auriga ejus. 4. Reg. 2. 12. Abul. q. 19. Currus Israel vocatur, quia ad curtum pertinet, sustentare. Sic enim Elias

sustentavit Israël; supportando defectus eorum, & providendo eis in necessitatibus.

Isti sunt duo filii olei. Zach. 4. 14. Scilicet vel Zorobabel, & filius Josedeck, Jesus, ut sentit Lyranus; sive potius Henoch, & Elias, ut docet Hieron. Nam Prælati ex oleo, hoc est, ex misericordia, nati esset debent. Mendoza in 1. Reg. 1. Annot. 8. Addunt aliqui, *splendoris*; id est, splendidi. Filii olei, id est, uncti oleo, sunt Jesus filius Josedeck, qui unctus erat Pontifex; & Zorobabel, qui princeps populi. Chaldaus vertit: *isti sunt duo filii principum.* Cornelius hic.

Angelus autem Domini descendebat. Joan. 5. 4. *Descendebat*: quia, ut curentur, & adjuventur, inferiores; necesse est, ut superiores se inclinent, & condescendant. Sylveira hic.

Exempla, & Testimonia.

Ex Veteri.

Venite descendamus, & confundamus ibi linguam eorum. Gen. 11. 7. Ecce divina descensio ad impediendum; nè tantum procedat, quantum fuerat antè provisum. Providentiæ noscitur esse descensio; nè mala incepta progrediantur in amplius: misericordiæ descensio ista prænosceatur, nè malum initiatum ultra procedat: nè Judex aliquem inveniat, in quem puniendo deserviat. Sim. Cass. l. 4. c. 9. Ad liberandum à malo subiectos, oportet omnino descendere in aliquo culmine constitutos, exemplo Conditoris; qui omnes vult liberare, quos condidit. Id. ib.

Descendi, ut liberem eum de manibus Aegyptiorum. Ex. 3. 8. Humili dignatione descendat, in aliqua cellitudine constitutus, ad eos; qui à diabolo, & tenebroso Aegyptiorum populo, affliguntur, ad eripiendum eos de manibus eorum. Idem ibidem.

Josue scidit vestimenta sua, & pronus cecidit in terram, coram Arca Domini usque ad vesperam. Jos. 7. 6. Vel semel victos paucos milites luget, qui tot hostium triumphis clarus. Quid interest, desiderentur triginta, tot jam hostium copis cæsis? In suorum arumnis minus Imperator purpuratus fulgeret, quam nudus & aliquid de purpure splendore detrahendum fuit, quia aliquid de populi detrahebatur fortuna. Josue non timoris signa protulit, sed doloris: scidit vestes; nam integra manere nequibat Ducis gloria, quando integra non manebat populi lætitia. Naxera hic §. 19.

Porro David desperabat, se posse evadere à facie Saul. 1. Reg. 23. 26. Non desperabat pro sua persona; sed quia timebat de morte suorum virorum, Lyranus. Similiter solves illud 1. Reg. 27. 1. *Aliquando incidam unâ die in manus Saul.* Sicut enim non minus suorum vitam, quam propriam, curabat; ita non minus suorum morte, quam suâ propriâ, tristabatur. Mendoza in 1. Reg. 1. Annot. 8.

Ex Novo.

Vos estis sal terræ. Matth. 5. 13. Ut Sal minus suum obeat; necesse, ut non maneat integer in sua magnitudine; sed necesse est, ut conteratur, & liquefiat, ac in carne imbibatur; ita

Zzz z 3